

ROŚLINY PRZYWABIAJĄCE POŻYTECZNĄ ENTOMOFAUNĘ W SADACH EKOLOGICZNYCH

Projekt:
Innowacyjne metody zwiększania „funkcjonalnej bioróżnorodności”
w ekologicznych sadach jabłoniowych. CoreOrganicPlus/EcoOrchard

D. Kruczyńska¹, J. Lisek¹, M. Sekrecka¹; G. Soika¹, P. Bielicki¹, L. Sigsgaard², L. Pfiffner³
¹ Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach; ² University of Copenhagen, Dania, ³ FiBL, Research Institute of Organic Agriculture, Szwajcaria

Wybrane rośliny FAB: 1- krwawnik pospolity; 2 – rzeżucha łąkowa; 3 – kminek zwyczajny; 4 – chaber łąkowy; 5 – marchew zwyczajna; 6 – złocień właściwy; 7 – komonica zwyczajna; 8 – lucerna nerkowata; 9 – koniczyna łąkowa

Wstęp

Rośliny kwiatowe stwarzają korzystne warunki dla rozwoju pożytecznej entomofauny. Stanowią one ważne miejsce zimowania, schronienia, bytowania wielu gatunków - wrogów naturalnych szkodników.

Cel

Celem realizowanego projektu jest między innymi ocena możliwości wykorzystania wysiewanych mieszanek roślin kwitnących na zwiększenie liczebności pożytecznych stawonogów w ekologicznym sadzie jabłoniowym.

Dobór roślin do pasów kwiatowych

W ramach projektu „EcoOrchard” zastosowano pełną mieszankę ekologiczną (CEM), składającą się z 34 gatunków (26 roślin dwuliściennych i 8 traw) oraz mieszankę uproszczoną (SCM), składającą się z 23 gatunków roślin (19 dwuliściennych oraz 4 traw). Wybrane do doświadczenia gatunki roślin kwiatowych cechuje tolerancja na koszenie, zróżnicowanie wysokości, pory kwitnienia i barwy kwiatów.

Zakładanie i pielęgnacja pasów kwiatowych

Nasiona roślin kwiatowych i traw są wysiewane w centralnej części międzyrzędzi od połowy maja do połowy czerwca. Pas gleby o szerokości 1m starannie uprawia się glebogryzarką lub agregatem uprawowym, 4-6 tygodni przed siewem, a później odchwaszcza. Szerokość pasów kwiatowych dostosowana jest do wewnętrznej rozstawy kół ciągnika używanego w sadzie. Nasiona, zmieszane z wermikulitem lub rozdrobnioną kaszą są dzielone na porcje i wysiewane 2-3 krotnie. Po siewie, pasy są wałowane. Koszenie nowo założonych pasów wykonuje się 6-8 tygodni po siewie i ponawia się po podobnym okresie, na wysokości 5-7cm. W latach następnych pasy są koszone najczęściej 3-4 krotnie w ciągu sezonu wegetacyjnego: w marcu, na przełomie kwietnia i maja oraz po obowiązkowej przerwie letniej, która przypada na okres lipiec-sierpień. Murawa wzdłuż pasów kwiatowych koszona jest częściej, przy użyciu kosiarek dwurzędowych, podwójnych dysków podkaszających lub kosiarek ręcznych.

Pasy kwiatowe: A po założeniu, B – w 2 roku, C – dwurzędowa kosiarka do międzyrzędzi

Gatunki roślin w pasach kwiatowych

Składnik CEM		Składnik SCM	Roślina FAB*
DWULIŚCIENNE ROŚLINY KWIATOWE			
<i>Achillea millefolium</i>	– krwawnik pospolity	+	+
<i>Bellis perennis</i>	– stokrotka pospolita	+	
<i>Campanula rotundifolia</i>	– dzbanek okrągłolistny		
<i>Cardamine pratensis</i>	– rzeżucha łąkowa	+	+
<i>Carum carvi</i>	– kminek zwyczajny	+	+
<i>Centaurea jacea</i>	– chaber łąkowy	+	+
<i>Crepis capillaris</i>	– pępawa zielona	+	
<i>Daucus carota</i>	– marchew zwyczajna	+	+
<i>Galium mollugo</i>	– przytulia pospolita	+	
<i>Geranium pyrenaicum</i>	– bodziszek pirenejski		
<i>Hieracium pilosella</i>	– jastrzębiec kosmaczek		
<i>Hypochaeris radicata</i>	– prosienicznik szorstki	+	
<i>Lathyrus pratensis</i>	– groszek żółty		
<i>Leontodon autumnalis</i>	– brodawnik jesienny	+	
<i>Leontodon hispidus</i>	– brodawnik zwyczajny	+	
<i>Leucanthemum vulgare</i>	– złocień właściwy	+	+
<i>Lotus corniculatus</i>	– komonica zwyczajna	+	+
<i>Medicago lupulina</i>	– lucerna nerkowata	+	+
<i>Myosotis scorpioides</i>	– niezapominajka błotna		
<i>Primula elatior</i>	– pierwiosnek wyniosły	+	
<i>Prunella vulgaris</i>	– głowienka pospolita	+	
<i>Silene dioica</i>	– bniec czerwony		
<i>Silene flos-cuculi</i>	– firletka poszarpana		
<i>Trifolium pretense</i>	– koniczyna łąkowa	+	+
<i>Veronica chamaedrys</i>	– przetacznik ożankowy	+	
<i>Vicia sepium</i>	– wyka płotowa	+	+
TRAWY			
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	– tomka wonna	+	
<i>Cynosurus cristatus</i>	– grzebieńca pospolita	+	
<i>Festuca gaussonii</i>	– kostrzewa długolistna	+	
<i>Festuca rubra rubra</i> Mit.	– kostrzewa czerwona		
<i>Lolium perenne</i>	– życica trwała		
<i>Poa nemoralis</i>	– wiechlina gajowa	+	
<i>Poa pratensis</i>	– wiechlina łąkowa		
<i>Poa trivialis</i>	– wiechlina zwyczajna		

* Rośliny najbardziej sprzyjające funkcjonalnej agrobioróżnorodności (FAB)